

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneliği, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara , 24 Kânunsani , 1929

Sayı: 113

“Jan Kristof,, tan Bir Parça

—“Romain Rolland” tan tarçüme—

“Jan Kristof” 1926 senesinde Nobel edebiyat mükâfatını kazanan “Romain Rolland” in meşhur bir romanıdır. Eserin kahramanı olan Jan Kristof yüksek bir bestekârdır. Jan çok küçük bir yaşta musikiyi sevmeye başlamıştır. Altı yaşında iken memleketinde meşhur bir musiki üstadını dinlemiş, bu ondaki istidadın vaktinden evel inkişafına sebep olmuştur. Başka çocukların oyuncaklarla, bebeklerle eğlendikleri bir yaşta o musiki parçaları bestelemeye çalışırdı. Büyük babası bir gün bu parçaları hayretle dinler ve çocuğa hoş bir surpriz hazırlar.

O bütün çocuklar gibi mütemadiyen şarkı söylerdi. Günün her saatinde, ne işle meşgul bulunursa bulunsun daima ağzını kapayarak, yanaklarını öptürürdü.

Hareket etmek yahut gürültü yapmak ihtiyacını duyduğu vakit bir takım besteler uydu-rarak bağıra bağıra söylerdi. Hayatının bütün vak’aları için böyle musiki parçaları icat etmişti. Sabahlayın leyeninin suları içinde bir ördek gibi çirpındığı yahut annesinin çorba kâsesini getirdiği zamanlar için ayrı ayrı havalare vardı. Annesinin önünde yürürken fanfar havaları, yemek salonundan yatak odasına giderken zafer marşları çalardı.

Bazan bu yatma merasimi için iki küçük kardeşile beraber bir alay tertip ederdi. Üç çocuk sıraya dizilirler, vakur bir tavurla birbirlerinin arkasından yürürlerdi. Her birinin ayrı bir marşı vardı.

Jan Kristof bir gün büyük babasının odasında topuklarını yere vurarak dolaşiyor, başını kaldırarak karnını çıkararak kendi icat ettiği bestelerden birini okuyordu.

Aynasının karşısında sakalını tıraş etmekle meşgul bulunan büyük baba durdu ve yüzünün sabunlarıyla ona bakarak:

— Nedir o söylediğin şey yaramaz? didi.

Kristof «bilmiyorum» diye cevap verdi.

Jan Mişel:

—Bir daha söyle bakayım, dedi.

Çocuk evelce söylediği parçayı tekrar etmeye çalıştı, fakat eski havayı bir türlü çıkaramadı. Büyük babasının gösterdiği dikkat onun koltuklarını kabartmıştı. Güzel sesini ona beğendirmek için bildiği opera parçalarından birini okumağa çalıştı. Fakat büyük babanın istediği bu değildi.

Jan Mişel sustu ve onunla meşgul değil gibi göründü. Fakat çocuk yanındaki odada kendi kendine eğlenirken o aradaki kapıyı açık bırakmıştı.

Bir kaç gün sonra Kristof etrafına sandalyalar dizmiş, tiyatrodan kalmış hatıra kırıntılarında vücutta getirdiği bir şarkili komedyayı oynuyordu.

Arkasını döndüğü zaman aralık kapıdan büyük babasının baktığını gördü. İhtiyarı kendisiyle eğleniyor sandı; utandı ve birdenbire durdu. Sonra pençereye koşarak yüzünü cama dayayıp yassılttı ve güya pek meraklı bir şeyi seyretmekle meşgul oldu.

İhtiyar büyük baba bir şey söylemedi, çocuğun yanına geldi, onu kucasına alıp öptü. Jan Kristof büyük babasının memnun olduğunu gördü.

Bir hafta sonra her şeyi unuttuğu vakit büyük baba esrarlı bir tavurla ona bir şey göstermek istediğini söyledi. Dolabını açtı, bir nota defteri çıkardı, piyanonun önüne koydu ve çocuğa çalmasını söyledi. Kristof şaşırılmıştı. Nota parçasını heceleyle heceleyle çalmaya uğraştı. Defter büyük babanın iri el yazı-

sıyla yazılmıştı. Adamcağız yazının güzelliğine bilhasea dikkat etmiş, işaretleri son derece süslemişti. Kristof’un yanına oturan ve sahifeleri çeviren büyük baba bu musikinin ne olduğunu sordu. Kristof bütün dikkatini piyanoya verdiği için çaldığı şeyin ne olduğunu farkedemiyordu. «Bilmiyorum» diye cevap verdi.

«Dikkat et. Bunu tanı mıyor musun?»

Evet, onu tanıdığını zannediyordu. Fakat nerde işittiğini bir türlü bulup çıkaramıyordu.

Büyük baba gülüyordu.

— Ara bakalım!

Kristof başını sallıyordu :

— Bilmiyorum!

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse zihninde bir takım ışıklar parlayıp sönüyordu. Ona öyle geliyordu ki bu havalar... Fakat hayır, cesaret edemiyordu. Bunlarda kendi nağmelerini bulmak istemiyordu.

— Büyük baba, bilmiyorum.

Çocuk kızarıyor, renkten renge giriyordu.

— Haydi küçük ahmak; bu havaların kendi çıkardığın havalardan olduğunu görmüyor musun?

Kristof bundan emindi. Fakat hakikatı büyük babasının ağzından işitince kalbi şiddetle çarptı:

— Ah büyük baba, büyük baba..

İhtiyar onu göğsüne çekti. Kristof onun dizlerine atıldı ve başını göğsüne sakladı, saadetden kıpkırmızı olmuştu.

REŞAT NURİ